

Ενεργειακή Συνεργασία στην Κομητεία Neustadt an der Waldnaab, Γερμανία

Ενεργειακές Συνεργασίες

Ιστορικό

Με τα δικαιώματα των Κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας¹ που πρέπει τώρα να κατοχυρωθούν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία ως μέρος της δέσμης "Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους"², ο ρόλος τους στη διευκόλυνση της μεγαλύτερης συμμετοχής των πολιτών στη μετάβαση στην ενέργεια είναι πιθανό να αυξηθεί. Μεταξύ των διάφορων νομικών δομών που διατίθενται για τη διαχείριση των ενεργειακών κοινοτήτων, οι ενεργειακές συνεργασίες αποτελούν δοκιμασμένο μοντέλο για την απασχόληση των τοπικών κυβερνήσεων.

"Ο συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση ατόμων που ενώνονται οικειοθελώς για να ανταποκριθούν στις κοινές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες και προσδοκίες τους μέσω μιας κοινής ιδιοκτησίας και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης"

International Co-operative Alliance (2019)³

Οι συνεταιρισμοί έχουν ορισμένες διεθνώς συμφωνημένες αρχές⁴ και οργανώνονται σε μια θεμελιωδώς δημοκρατική βάση, η οποία λειτουργεί συχνά σύμφωνα με την αρχή "ένα ψήφος ανά μέλος". Στις περιπτώσεις αυτές, κανένας μέτοχος δεν μπορεί να ασκήσει δυσανάλογο έλεγχο επί του συνεταιρισμού, καθώς τα δικαιώματα ψήφου δεν αυξάνονται με βάση το ποσό που επενδύεται. Συχνά, μόνο μια μικρή συμβολή

είναι αρκετή για να γίνει μέλος του συνεταιρισμού και ως εκ τούτου να έχει λόγο στην περαιτέρω ανάπτυξή του.

Σκοπός

Οι ενεργειακοί συνεταιρισμοί προσφέρουν τη δυνατότητα κινητοποίησης της χρηματοδότησης για την επίτευξη στόχων της ανανεώσιμης ενέργειας, ενώ παράλληλα θα εμπλέκουν τους πολίτες και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς στην παραγωγή και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Όσοι εγγραφούν ως μέλη μπορούν να αγοράσουν μετοχές του συνεταιρισμού, το οποίο με τη σειρά του κατέχει εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας και παρέχει απόδοση των επενδύσεων στα μέλη του με την πάροδο του χρόνου. Με την προϋπόθεση ότι ο ενεργειακός συνεταιρισμός ενεργεί ως πωλητής με άδεια εκμετάλλευσης ή πωλεί ενέργεια, τα μέλη μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση στην τοπική παραγωγή πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας σε δίκαιη τιμή.

Περιγραφή των δυνατοτήτων χρηματοδότησης

Ένας ενεργειακός συνεταιρισμός επιτρέπει όχι μόνο να συγκεντρωθούν πόροι για επενδύσεις, αλλά και να απεμπλακούν πιθανές τοποθεσίες για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας. Παραδείγματος χάριν, αν και η διαθέσιμη οροφή για την εγκατάσταση τεχνολογίας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να φαίνεται άφθονη σε μια πόλη, οι ιδιωτικές εγκαταστάσεις συχνά αργούν να υλοποιηθούν καθώς η οροφή οικιακής χρήσης

¹ Renewable energy communities involve groups of citizens, social entrepreneurs, public authorities and community organisations participating directly in the energy transition by jointly investing in, producing, selling and distributing renewable energy. Hunkin and Krell, 2018. [Policy brief: Renewable Energy Communities.](#)

² See more [here](#)

³ See more on the [International Co-operative Alliance website](#)

⁴ See more on the [International Co-operative Alliance website](#)

μπορεί να μην είναι κατάλληλη ή ένας μεμονωμένος ιδιοκτήτης στερείται κεφαλαίων για επένδυση. Μια τοπική κυβέρνηση μπορεί να διαθέσει χώρο σε δημόσια κτίρια ή σε γη για ενεργειακούς συνεταιρισμούς για την εγκατάσταση πάνελ ή άλλου εξοπλισμού. Οι μεγάλες στέγες δημόσιων/βιομηχανικών κτιρίων με καλή κλίση είναι κατάλληλες και μπορούν να παρασχεθούν στους συνεταιρισμούς δωρεάν ή για πολύ χαμηλό κόστος ενοικίασης. Οι ενεργειακοί συνεταιρισμοί δεν χρειάζεται να περιορίζονται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά συμμετέχουν όλο και περισσότερο σε έργα ενεργειακής απόδοσης, χρησιμοποιώντας ιδιωτικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση αρχικών επενδύσεων. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν αύξηση της αποτελεσματικότητας στον οδικό φωτισμό, την ηλεκτροκίνηση και την τηλεθέρμανση.

Σε αντίθεση με την επένδυση στο χρηματιστήριο, ο οικονομικός κίνδυνος του ατόμου περιορίζεται στην αρχική επένδυση και οι μεμονωμένες μετοχές μπορούν συνήθως να αγοραστούν συγκριτικά για χαμηλή τιμή. Ένας ενεργειακός συνεταιρισμός είναι υπεύθυνος μόνο για τα συμφέροντα των μελών του και όχι για εξωτερικά μέρη. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ένας συνεταιρισμός θα έχει τοπικό ή περιφερειακό χαρακτήρα, πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί επίσης να ενσταλάξει μια ισχυρή αίσθηση κοινότητας. Η συμμετοχή μιας τοπικής κυβέρνησης, εκτός από την επένδυση και την οικονομική ενίσχυση των ιδίων, μπορεί να αυξήσει την εμπιστοσύνη σε ολόκληρο το έργο και να οδηγήσει περισσότερους πολίτες να ενταχθούν. Οι τοπικές κυβερνήσεις μπορούν να είναι εξαιρετικοί παράγοντες διευκόλυνσης των ενεργειακών συνεταιρισμών και να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην κοινοποίηση των οφελών στους πολίτες.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ενεργειακών συνεργασιών

Τα κύρια πλεονεκτήματα είναι:

- Αξιοποίηση του ιδιωτικού κεφαλαίου για τοπικά ενεργειακά έργα.
- Δημιουργία εσόδων που παραμένουν στην τοπική κοινότητα και μπορούν να επενδύονται ξανά για την αντιμετώπιση τοπικών (κοινωνικών) αναγκών.
- Σημαντική αύξηση της κοινωνικής αποδοχής της τοπικής ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας.

- Παροχή προσιτής πρόσβασης σε τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακών υπηρεσιών στους πολίτες.
 - Δημιουργία ευκαιριών συνεργασίας με κίνητρα πολιτών που μπορούν να παρέχουν τεχνική εμπειρογνομosύνη στο συνεταιρισμό σε εθελοντική βάση.
- Υπάρχουν, μειονεκτήματα για να ξεταστούν:
- Συνήθως εξαρτώνται από την εθελοντική δέσμευση των μελών που ενδέχεται να μην είναι πάντα επαγγελματίες στον ενεργειακό τομέα και ενδέχεται να μην μπορούν να ξεπεράσουν τα διοικητικά εμπόδια.
 - Η αύξηση του αρχικού κεφαλαίου μπορεί να αποτελέσει πρόκληση εάν οι ευκαιρίες και τα οφέλη δεν κοινοποιηθούν σωστά στα μέλη.
 - Οι ενεργειακοί συνεταιρισμοί ενδέχεται να έχουν δύσκολο ανταγωνισμό με τους καθιερωμένους παράγοντες της αγοράς για μεγαλύτερα έργα, όπου ανατίθενται έργα ανανεώσιμης ενέργειας μέσω διαγωνισμού.

Οι Δήμοι ενώνουν τα χέρια τους μέσω της ενεργειακής συνεργασίας

Ανάλογα με την εθνική νομοθεσία, οι ενεργειακοί συνεταιρισμοί μπορούν επίσης να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ Δήμων, όπως συμβαίνει σε μια περιοχή της νότιας Γερμανίας. Στην περιφέρεια Neustadt an der Waldnaab, 17 Δήμοι έχουν σχηματίσει έναν ενεργειακό συνεταιρισμό με την ονομασία "NEW-Neue Energien West eG", προκειμένου να υλοποιήσουν από κοινού έργα ανανεώσιμης ενέργειας⁵. Οι 17 Δήμοι-Μέλη έχουν αγοράσει μετοχές ύψους τουλάχιστον 5,000 ευρώ ο καθένας. Το διοικητικό συμβούλιο του συνεταιρισμού διοικείται από τρεις δημάρχους, με άλλους εκπροσώπους του δημοτικού συμβουλίου.

Προκειμένου να γίνει διάκριση μεταξύ των συνολικών περιφερειακών αποφάσεων σχετικά με την τοποθέτηση εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας με τις μεμονωμένες αποφάσεις των πολιτών που μπορεί να έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την τοπική τους φωτοβολταϊκή εγκατάσταση, έχει δημιουργηθεί ένας πρόσθετος συνεταιρισμός: "Bürger-Energiegenossenschaft West eG (BEW eG)". Οι πολίτες της περιοχής αγοράζουν μετοχές αυτού του συνεταιρισμού, το οποίο είναι πλήρες μέλος του NEOY συνεταιρισμού, για

[Bürqer, Kommunen und lokale Wirtschaft in guter Gesellschaft.](#)

⁵ Wieg et al., 2011. [Energiegenossenschaften](#)

τουλάχιστον 500 ευρώ. Μέχρι στιγμής πάνω από 1450 άτομα έχουν αποκτήσει πάνω από 38.000 μετοχές. Συνολικά, οι δύο συνεταιρισμοί έχουν όγκο επενδύσεων 56 εκατομμυρίων ευρώ με 20 φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, καθώς και ένα αιολικό πάρκο⁶ και αυξημένη δραστηριότητα στην παροχή σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων σε Δήμους-Μέλη και τηλεθέρμανσης⁷. Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με τοπικές επιχειρήσεις, πολλές από τις οποίες είναι μέλη. Αυτό εξασφαλίζει τοπικές θέσεις εργασίας και παράγει περιφερειακά φορολογικά έσοδα

Ο νέος συνεταιρισμός συνεργάζεται με έναν εξουσιοδοτημένο προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (Grünstromwerke GmbH)⁸ για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των δικών της περιφερειακών τιμολογίων σε δίκαιη τιμή. Ο συνεταιρισμός προσφέρει επίσης οφέλη στα μέλη όπως φθηνότερες συμβουλές εξοικονόμησης ενέργειας, αγορές πέλлет για οικιακή θέρμανση και ασφάλιση για ιδιοκτήτες φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων.

Επιλέξιμα μέτρα

- Επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές
- Επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση

Αυτό το αρχείο είναι μέρος μιας σειράς χρηματοδοτικών ευκαιριών που μπορεί να τις βρείτε εδώ: [html-link](#)

⁶ See more [here](#)

⁷ See more on the [NEW website](#)

⁸ Neue Energien West eG, 2014. [Regionaler Ökostrom kommt gut an Nordoberpfälzer nutzen Sonnenstrom der NEW eG.](#)